Het Hoornblad

KNNV afdeling Hoorn/West-Friesland

Nr. 131 Lente 2026

Voorwoord

Voorzitter in een landschap dat onze stem nodig heeft

Zestig jaar geleden werd ik geboren in IJsselstein, in de Lopikerwaard. Een open polderlandschap dat vanaf het einde van de jaren zeventig tot het begin van deze eeuw ingrijpend werd ruilverkaveld – een van de laatste grote ruilverkavelingen van Nederland. Daar, tussen sloten, weilanden en weidevogels, liggen mijn eerste natuurherinneringen. Mijn vader zat namens natuur- en cultuurhistorische organisaties in de ruilverkavelingscommissie. Aan de keukentafel ging het over kavelgrenzen, slootkanten en weidevogels. Misschien is daar het zaadje geplant dat nooit meer is verdwenen.

Sinds 2 maart jongstleden ben ik voorzitter van Natuurvereniging KNNV, afdeling Hoorn/West-Friesland. Een rol die ik met overtuiging, maar ook met besef van verantwoordelijkheid op mij neem.
Sinds 2012 woon ik, samen met Lisan en onze dochter Rosalie, in Oosterleek. Daar hebben we een oude hoogstamboomgaard van net geen drie hectare. We beheren die zo veel mogelijk met het oog op biodiversiteit: ruimte voor spontane opslag, gefaseerd maaien, dood hout laten liggen waar dat kan. Het is onze bijdrage aan een rijker landschap. Een paar keer per jaar worden er nachtvlinders geïnventariseerd – avonden waarop je beseft hoeveel leven zich afspeelt in zo'n klein stukje groen.

Van huis uit ben ik vogelaar. In mijn jeugd bracht ik uren door met verrekijker en veldgids. Turven, vergelijken, terugkomen. Het fanatisme is wat getemperd, maar de verwondering is gebleven. Na de middelbare school wilde ik biologie studeren. Toen ik op de universiteit ging kijken, bleek de studie vooral een laboratoriumopleiding te zijn. Ik wilde naar buiten. Dat viel tegen. Ik koos een andere richting en bracht mijn werkzame leven grotendeels binnen door. Maar de natuur is nooit uit beeld verdwenen.

In Amsterdam was ik al politiek actief. In West-Friesland ben ik dat gebleven: eerst in de gemeenteraad van Drechterland, later daar als wethouder en de afgelopen vier jaar als wethouder in Medemblik. Ik noem dat niet om functies op te sommen, maar omdat ik daardoor goed weet hoe belangrijk het is dat in deze regio een krachtig en onafhankelijk natuurgeluid klinkt.

West-Friesland staat voor grote ruimtelijke opgaven. Woningbouw, energietransitie, mobiliteit, uitbreiding van bedrijventerreinen – legitieme ruimtevragers. Tegelijkertijd is het landschap ecologisch kwetsbaar. Wie eerlijk kijkt, ziet dat grote delen van onze regio bestaan uit een monotone Engels raaigraswoestijn. Dat is de dood in de pot voor de biodiversiteit.

Juist daarom is een actieve Natuurvereniging KNNV in Hoorn en West-Friesland onmisbaar. Niet als tegenpartij, maar als kennisbron. Als vereniging die weet waar bijzondere soorten voorkomen, excursies organiseert en mensen enthousiast maakt voor wat er nog wél is. En die kan laten zien dat natuur niet het sluitstuk van plannen moet zijn, maar het vertrekpunt.

De komende jaren brengen niet alleen druk op het landschap, maar ook kansen. Nieuwe woonwijken kunnen natuurinclusief worden ontworpen. Energielandschappen kunnen ruimte bieden aan biodiversiteit. Wateropgaven kunnen samengaan met natuurontwikkeling. Vernieuwing hoeft geen verschraling te betekenen. Ze kan ook herstel betekenen – als we daar tijdig en deskundig bij betrokken zijn.

Toen duidelijk werd dat onze afdeling mogelijk zou ophouden te bestaan als zich geen nieuwe bestuursleden zouden melden, schrok ik. Het idee dat in het jaar waarin de KNNV 125 jaar bestaat juist hier de afdeling zou verdwijnen, vond ik pijnlijk. Een vereniging met zo'n traditie en kennis mag niet stilletjes uitdoven.
Daarom heb ik mij gemeld. Niet omdat ik het allemaal weet. Niet omdat ik per se voorzitter wilde worden. Maar omdat ik vind dat de KNNV in Hoorn en West-Friesland moet blijven bestaan. Voor de excursies, voor de kennis, voor het plezier van samen buiten zijn. En vooral: voor een stevig, onafhankelijk en deskundig geluid voor natuur en biodiversiteit in onze regio.
Ik hoop dat we dat geluid samen krachtig kunnen blijven laten klinken.

Jeroen Broeders, Oosterleek

Jeroen Broeders, onze nieuwe voorzotter, foto: Dana-1

Redactie:
Thea Nahuijsen
E: hoornblad@hoorn.knnv.nl
W: hoorn.knnv.nl
Drukker: Editoo B.V. te Veenendaal

Foto op de omslag: Koekoeksbloem, Foto: Frank Brandt
Foto achter rechts: Sneeuwklokjes, Foto: Thea Nahuijsen
Foto: achter links: Klein Hoefblad, Foto: Thea Nahuijsen

Inhoud

02	Voorwoord en Colofon
03	Agenda
04	Algemene activiteiten
05	Insectenwerkgroep
05	Zoogdierenwerkgroep
06	Plantenwerkgroep
06	I.M. Gerrit de Weerd
06	Vogelwerkgroep
07	Mooie ervaringen
	Nieuwjaarswandeling
08	Rover in de tuin
09	Excursie zuidpier IJmuiden
10	Nat. Historisch Jaarverslag
11	Contributie, herinnering
12	Verslag Jaarvergadering
13	Natuurpuzzel
14	Bijzondere waarnemingen
15	Adressen, kopij, de Specht

Puzzel van Frank Brandt
Raad de plaat: Op deze foto zie je een enorm uitvergroot detail.
Zie jij waar dit van is?
(Oplossing verderop op blz. 10)

Agenda

april			
donderdag	9	Vogelwerkgroep binnenactiviteit	6
zaterdag	11	Zoogdierenexcursie Westfriesland	5
mei			
zaterdag	9	Bezoek aan Hortus Overzee, Den Helder	4
zondag	17	Stadswandeling Hoorn	4
juni			
zondag	14	Bezoek Zwanenwater	4
donderdag	18	Vleermuisexcursie	5
juli	17	Nachtvlindernachten	5
	18	Nachtvlindernachten	5

Algemene activiteiten

Zaterdag 9 mei: Bezoek aan " Hortus Overzee", Den Helder

Hortus Overzee aan de Soembastraat 83 Den Helder.
Hortus Overzee is een publiek toegankelijke botanische tuin, gelegen nabij het centrum van Den Helder. Onopvallend verborgen tussen de huizenblokken, maar van een opvallende schoonheid. Eenmaal binnen weet de hortus dan ook menigeen te verrassen door haar charme en de grote hoeveelheid plantensoorten van over de hele wereld. De trekpleister is de unieke Japanse tuin met stromend water en een grote vijver. Samen met de andere tuinonderdelen, de verschillende kassen en de gezellige horecagelegenheid met winkel, is de Hortus een plek om te wandelen en te verwonderen.
De toegang voor de tuin is 8 euro.
De trein uit Hoorn vertrekt om 11.36 uur. Komt aan in Heerhugowaard om 11.51 uur, spoor 1. Vertrekt om 11.57 uur van spoor 2 en is om 12.26 uur in Den Helder. Dan is het ongeveer 10 minuten lopen naar de Hortus.
De mensen die op eigen gelegenheid gaan zien we dan om 12.30 uur voor het NS station in Den Helder staan.

Coördinator voor deze excursie is Jan Vlaming
tel. 06-25167188, 0228-562385
e-mail j.vlaming05@quicknet.nl
Aanmelden is verplicht.

Zondag 17 mei Stadswandeling Hoorn

Dit weekend is het begin van de Week van de Biodiversiteit.
Ter ere hiervan gaan we kijken naar de veelzijdige natuur die ook in de oude stad van Hoorn te vinden is.

Zwanenwater, foto: Thea Nahuijsen

Als vertrekpunt nemen we de Hoofdtoren in Hoorn aan het Hoofd. We vertrekken daar om 11 uur voor een stadswandeling van ongeveer 1 ½ á 2 uur en besluiten deze verkenning voor wie wil met een horeca bezoek.
Info en opgave voor deze wandeling bij Anneloes ter Horst: E: anneloes59@planet.nl; M: 0617628020

Zondag 14 juni, Bezoek aan het Zwanenwater

Deze dag gaan we weer eens een gouwe ouwe bezoeken: het Zwanenwater. In deze tijd is vooral de flora heel aantrekkelijk, o.a. bloeien er diverse orchideeën. Uiteraard doen we ook wel de vogelkijkhut aan, maar het is altijd de vraag wat zich daar wil vertonen.

Het gebied is eigendom van Natuurmonumenten, vrij toegankelijk voor leden, niet leden kunnen bij de automaat bij de ingang een kaartje kopen voor €3,50 (PIN)

Het Zwanenwater is goed bereikbaar per OV: trein uit Hoorn 9:36, overstappen in Heerhugowaard 9:57, In Schagen bus 152 om 10:17. Reis je op eigen gelegenheid: we zien elkaar dan bij de ingang om ±10:35.

Info en verplichte opgave bij Anneloes ter Horst: E: anneloes59@planet.nl; M: 0617628020

Paarse schubwortel, foto: Lenie Neeft-Zijlmans

Gele Kamille , foto: Thea Nahuijsen

Insectenwerkgroep

Op het moment dat dit Hoornblad op de mat valt, is de lente begonnen. Of het weer ook zo is? Daar hebben wij gelukkig geen invloed op. Het eerste lentegevoel van het jaar was op 14 januari. Egbert en Henny zagen een Citroenvlinder in Blokker. Ikzelf zag een Aardhommel in Venhuizen. De tweede lenteprik was op 24 februari. De eerste zweefvliegen lieten zich zien en een Citroenvlinder en Kleine vos waren van de partij. Ook de eerste 7-stippelige lieveheersbeestjes kwamen in mijn blikveld en ook tal van vliegen passeerden de revue. Mijn eerste nachtvlinder van het jaar was een Zwartvlekwinteruil. Kortom de insecten zijn weer wakker.

Op het moment van dit schrijven zijn nog geen activiteiten als groep gepland voor de komende maand. In de bijeenkomst van 16 maart zal dat besproken worden.

Hopelijk kunnen we in de loop van april/mei beginnen met het nachtvlinderonderzoek. Mogelijk houden we een werkgroep bijeenkomst voor dat het donker wordt, zodat we elkaar op de hoogte kunnen houden van onze activiteiten.

De landelijke nachtvlindernachten zijn dit jaar op 17 en 18 juli. Ook wij zullen hier onze medewerking aan verlenen.

Wil je meer weten over onze activiteiten neem dan contact op met mij: E: ad.roobeek@ziggo.nl, T: 0228 51 59 55, M: 06 29 27 69 28.

Ad Roobeek, interim - coördinator

Sabelsprinkhaan, foto: Hnny van der Groep

Zoogdierenwerkgroep

Het weer werkte niet echt mee de afgelopen periode. Alleen de bijeenkomst van 18 december 2025 is doorgegaan. Er werden 23 ballen uitgeplozen, verzameld in december 2025 bij de Schapenstreek in Lutjebroek, met alleen de algemene prooien van de Kerkuil, namelijk Veldmuizen (47), Bosmuis (5), Huisspitsmuis (14) en Bosspitsmuis (11).

Tijdens de midwintertelling zijn door enkelen ook de zoogdieren geteld. Het weer was net zoals vorig jaar niet gunstig. Bij de Vooroever werd de teller verrast met een Vos en bij het WRK terrein van PWN in Andijk zaten 32 Konijnen.
Tineke en Aafke hebben half februari met gunstig weer de hazen in hun gebied geteld: 302 hazen en 482 mollen, waar de vuistregel 15 hopen = 1 mol is gehanteerd.

Op **zaterdag 11 april** zal een zoogdierexcursie gehouden worden in West-Friesland. De nadruk zal liggen op het kijken naar hazen, konijnen en molshopen. Natuurlijk hopen we ook op andere zoogdieren, maar dat zal overdag moeilijk zijn. Wellicht zien we wel de holen.
We beginnen om **10.00 uur op de parkeerplaats tegenover het Streekbospaviljoen**.
Vandaar uit gaan we naar het Zanddepot en steken daarna naar de westkant van het WRK terrein van PWN. Vervolgens zetten we koers naar het Naviduct bij Enkhuizen. Daarna gaan we via de Meilag en Voetakkers terug naar het Streekbos. De verwachting is dat we daar rond 13.00 arriveren.
Wil je mee? Meld je dan aan bij Fred Weel.

Op **donderdag 18 juni** zal er een vleermuisexcursie zijn bij droog weer. We verzamelen in **Bovenkarspel, Hoofdstraat 203 op de parkeerplaats van de RK begraafplaats.**
Op deze locatie is al jaren een van de grootste Meervleermuiskolonies van Nederland. Tevens zitten hier Gewone dwergvleermuis en Laatvlieger. We beginnen 22.00 uur en volgen het uitvliegen.
Wil je mee? Meld je dan aan bij Fred Weel.
De komende Zoogdierwerkgroep-binnen bijeenkomsten zijn gepland voor het najaar:
Donderdag 22 oktober 2026 en
Donderdag 26 november 2026 en
Donderdag 17 december 2026.
Deze bijeenkomsten worden gehouden bij het SKIK, Zanglijster 15 in Hoogkarspel en beginnen om 20.00 uur. Tijdens deze avonden zal er een studiesoort behandeld worden en zullen er (Kerk)uilenballen uitgeplozen worden.

Voor verder informatie over zoogdieronderzoek en deelname aan de bijeenkomsten, kunt u terecht bij
Fred Weel, M: 06-48664025, E: fredweelroop@ziggo.nl.

Ad Roobeek en
Fred Weel
Coördinator Zoogdierwerkgroep

Plantenwerkgroep

Dit is een afscheidstukje.

Na bijna 25 jaar de plantenwerkgroep te hebben gecoördineerd ben ik hiermee gestopt vanaf dit jaar maart. Helaas is er tot nog toe niemand die mijn taak wil overnemen.

We hebben op onze laatste binnen-bijeenkomsten afgesproken dat als iemand iets wil ondernemen op plantengebied, je de oude mailinglijst gebruikt om anderen te vragen mee te doen.
Zelf heb ik in ieder geval twee blokken gereserveerd voor Het Nieuwe Strepen (inventarisaties voor Floron), eentje aan de zuidpunt van de Wogmeer en eentje in de Lage Hoek.
Data hiervoor heb ik nog niet gepland, ook ik zal via de mailinglijst dit bekend maken. Als je interesse hebt voor deze twee mooie gebieden dan kan je dat natuurlijk wel al laten weten aan mij (anneloes59@planet.nl).

Ook staan er drie botanisch interessante excursies gepland: een excursie naar de Hortus in Den Helder, een stadswandeling in Hoorn (denk aan muurbegroeiing) en één naar de gouwe ouwe het Zwanenwater. Voor meer info: kijk bij de algemene excursies.
Ik hoop heel erg dat er alsnog iemand opstaat om de coördinatie op zich te nemen. Het zou ook in delen kunnen: is er bijvoorbeeld iemand die de binnen-bijeenkomsten in de winter wil coördineren?
Ik verdwijn niet uit onze club, maar wil als gewoon lid meedraaien. Heb je vragen over wat het inhoud dan kan je altijd bij mij terecht.

Ondanks alles hoop ik dat we een mooi voorjaar en een mooie zomer tegemoet gaan.

Anneloes ter Horst

In memoriam Gerrit de Weerd.

Helaas is Gerrit op 12 februari 2026 op 88 jarige leeftijd overleden.
Jaren maakte hij deel uit van onze vogelwerkgroep. Telescoop mee tijdens de midwintertelling en op excursie. De laatste jaren stond deze in de kamer aan de Vlietlanden gericht op de stok aan de waterkant om de ijsvogel in het vizier te hebben. Ook hij was een van de deelnemers van de ijsvogelwerkgroep die wij toen in 2006 in het Streekbos met Jelle Harder hadden opgericht.
Recentelijk was hij, samen met Jannie, verhuisd naar Overveen, maar daar heeft hij helaas niet lang van mogen genieten.
Wij wensen de nabestaanden sterkte met het verlies van Gerrit.

-

Douwe Greydanus, Coördinator vogelwerkgroep

Vogelwerkgroep

Huiszwaluw 2026

Tijdens de vogelwerkgroep bijeenkomst heb ik aan gegeven dat ik ook dit jaar 2026 de huiszwaluwnest telling zal uitvoeren. Uiteraard hoop ik dat er voldoende tellers in de plaatsen van West-Friesland en de Zeevang beschikbaar zullen zijn. Het is de laatste jaren wel een uitdaging om voldoende mensen te krijgen. Te zijner tijd zal ik u vragen of u nog beschikbaar kunt zijn.

Als u nog geen tel plaats heeft en u wilt mee doen of nog vragen heeft stel ze gerust aan mij.

Nationale Vogelweek.

Helaas gaat het dit jaar voor onze afdeling niet door vanwege een tekort aan gidsen met de benodigde apparatuur om deelnemers te begeleiden.
Deze week wordt georganiseerd door Vogelbescherming Nederland in de periode van 9 t/m 17 mei. Tijdens deze week worden er vele vogelactiviteiten georganiseerd, waaronder excursies en workshops, waarbij meer dan honderd excursieleiders hun vogel- en gebiedskennis delen met de publiek. Dit is een uitnodiging voor vogelaars, van beginnende tot gevorderden, om te genieten van de schoonheid van vogels en onverwachte natuurmomenten.
Voor meer informatie en om mee te doen, kun je de website vogelbescherming.nl/nationale-Vogelweek bezoeken.

www.vogelbescherming.nl

Agenda

Vogelwerkgroep binnenbijeenkomst wordt gehouden op donderdagavond 9 april 2026.
Locatie: Wijkcentrum Kersenboogerd -

Brederodegracht 1, 1628 LZ Hoorn -

T: 0614734554, E: d.greydanus@quicknet.nl.
Voor meer informatie: houdt de site en mailing goed in de gaten.

Douwe Greydanus

Kanoet op Zuidpier IJmuiden, foto: Douwe Greydanus

Mooie ervaringen

foto: Tineke Horstman

Nieuwjaarswandeling op zondag 4 januari.

Met elkaar meerijdend, anderen per fiets of met de buurtbus, tegen half 11 was de groep compleet. Allereerst wensen we elkaar alle goeds voor het komende jaar.
Onder leiding van Jan Vlaming wandelen we in het sneeuwwitte winterlandschap. Het ene moment in de stralende zon met prachtige wolkenpartijen en sneeuwluchten, waarvan we tijdens deze wandeling ook onze portie krijgen.
Het bijzondere licht over de velden is adembenemend mooi en maakt je klein en stil. De wateren, onderweg, breed en smal liggen nog open. Op een ondiepe plas drijven wat ijsvelden.
Het brengt ons terug in de tijd.....de een heeft ervaring met de autotochten over het IJsselmeer naar Urk, met onderweg zelfs een tankstation op het ijs. Een ander brengt de schaatstochten vanuit Hoorn naar Warder en verder in herinnering, maar ook de school schaatswedstrijden buitendijks.
Wat de sneeuw betreft denken we terug aan het insneeuwen van huis en haard, de sneeuwbergen onderweg en bij de dijken. De zorgen in die tijd, omtrent vorst en sneeuw, ongemak met bezorging van post, brood en melk, bevroren pomp of waterleiding en groente op het land raken in de vergetelheid. Al met al nostalgie ten top, maar ook dankbaarheid om het te hebben meegemaakt.

Als je met een groep gaat wandelen, dan loop je dan met de een en dan met een ander een eindje op. Zo wissel je ervaringen uit in heden en verleden.. Wat een verrijking!
In het open landschap staat een enkele Grote Zilver-en Blauwe Reiger aan de slootkant. Er lopen, zeg maar rennen, hazen achter elkaar aan. De Meerkoeten en Wilde eenden vormen groepen. Verder richting de boompartijen en struiken en het Egboetje, de Grote Bonte-en de Groene Specht, Vinken, Putters, Mezen, Winterkoninkje en Merels.

Na zo'n kleine 7 kilometer komen we terug in de bewoonde wereld van Hauwert. De oude vijzel voor de gelijknamige basisschool, herinnert aan de molen die er ooit heeft gestaan. Er landt nog een fazant en we horen en zien andere kleine vogels.
In het dorpscafé De Werf genieten we, gezeten aan de stamtafel, van heerlijk warme chocolademelk met slagroom en de huisgemaakte taart. Ook de hete erwtensoep met roggebrood en spek is het vermelden waard.
Dan danken we Jan Vlaming voor het organiseren van deze prachtige ochtendwandeling. Inmiddels zijn de wegen en fietspaden goed begaanbaar en gaat iedereen huiswaarts. Een fijn begin van het nieuwe jaar.

Aafke Bruijn.

foto: Tineke Horstman

foto: Tineke Horstman

Rover in de tuin.

Ik kijk uit het raam van de kamer en zie in een flits een winterkoning oversteken en de heg in duiken. Even daarna rent een huismuis naar een beschutte plek maar even daarna komt ie weer voorzichtig te voorschijn.

Snel loopt deze door en pakt wat strooivoer. Ondertussen schiet ik rustig wat plaatjes van deze dappere dodo. Maar in een flits zit een sperwer bovenop de huismuis en die kan geen kant meer op.
Roofvogels bezitten vlijmscherpe ogen die, hoe klein ook, hun prooi weten te traceren. Helaas voor onze huismuis zat zijn / haar leventje er op en werd ze snel meegenomen, tot schrik van de merels, die dekking zochten.

Op 13 februari zag ik op een gekapte boomstam in onze tuin iets roods liggen. Een tel later zat de sperwer er boven op en nam het mee naar beneden op het bruggetje over de vijver. Bleek dat deze weer een slachtoffer uit de tuin had geplukt.
Eksters hadden het ook in de gaten en leverden behoorlijk commentaar naar de sperwer.

Gelukkig, toen de dag verstreek miste ik geen houtduif of Turkse tortel en ook de merels waren allemaal nog van de partij en onbeschadigd.
Tegen de avond had de sperwer de bout volledig uit elkaar gehaald er bleef er niets gespaard.
Douwe Greydanus

Excursie Zuidpier IJmuiden op zaterdag 7 maart

Rond 9.00 uur verzamelen op de bekende parkeerplaats MacDonalds in Hoorn. Ondanks de vrij mistige weersomstandigheden besluiten we toch om door te zetten en naar IJmuiden te rijden. Deze excursie moest op 24 januari worden afgeblazen in verband met het slechte weer
Wie weet klaart het weer daar op en wordt het zicht beter. Bovendien was de groep uit Enkhuizen al op eigen gelegenheid gegaan. Wij rijden via Zaandam naar de plaats van bestemming, de Kennemer boulevard, alwaar de anderen, via Alkmaar gereden, eerder ter plekke zijn. Een weet voor de terugweg.

Op advies van Douwe om vooral warm gekleed te gaan, vanwege de gevoelstemperatuur van 6 graden, gaan al direct de mutsen op en de wanten aan. Ondertussen is het aardig helder weer geworden. Vanaf de strandopgang lopen we door een grote brede strook lege schelpen in allerlei vormen en kleuren. Deze verscheidenheid aan schelpen doet me direct terug denken aan de bijzondere en zeer leerzame schelpenexcursie bij Camperduin,

Zeeklit, foto: Thea Nahuijsen

onder leiding van Willeke. Ik mag vandaag een prachtige boormossel mee naar huis nemen voor mijn verzameling.

De Drieteenstrandlopers trippelen al fouragerend langs de vloedlijn in supersnelheid heen en weer. In het water een groep

Drieteenstrandloper, foto: Douwe Greydanus

Meeuwen en een enkele Scholekster.

Dan klimmen we, via de basaltblokken de pier op. Op de in prachtige groentinten met algen en mossen bedekte keien, scharrelen aan beide zijden van de pier, zowel de Oeverpiepers,

Team spotters, foto: Douwe Greydanus

Paarse strandlopers, Steenlopers en Bonte strandloper hun kostje bij elkaar. Wat levert dat prachtige, sprookjesachtige beelden op.
Een andere groep vogelaars wijst ons op een paartje Roodhalsfuten. We gaan op zoek aan de zeekant. Met de meegebrachte telescopen kunnen we ze van dichtbij bewonderen. Wat een kers op de taart van deze dag! Af en toe steekt een Bruinvis zijn kop

Zuidpier IJmuiden, foto: Thea Nahuijsen

even boven water uit. Aan de zeekant zwemt een paartje Grijze zeehonden. Hier en daar staat, vliegt of duikt een Aalscholver.

We eindigen bij de vuurtoren, waar een prachtige Zilvermeeuw zich rustig laat fotograferen. Helaas meldt onze chauffeur naar huis terug te willen keren voor zijn volgende afspraak op die dag. Hals over kop, bijna op een holletje, gaan we, met de wind in de rug, de pier af naar de auto. Via Alkmaar rijden we terug en worden we veilig in Hoorn afgezet.
Aafke Bruijn

Fotomodel Zilvermeeuw, foto: Thea Nahuijsen

Natuurhistorisch Jaarverslag 2025

De digitale versie van het Natuurhistorisch Jaarverslag van de KNNV afdeling Hoorn/West-Friesland is beschikbaar.

Met behulp van de in 2025 verzamelde gegevens zijn we er in geslaagd om een mooi jaarverslag te maken. Net als vorige jaren een verslag met heel veel vogelwaarnemingen. Naast de vogels is er dit jaar ook veel aandacht geschonken aan de twee- en vliesvleugeligen en aan paddenstoelen. De andere groepen zijn met veel belangstelling bekeken.

Dit verslag is opgebouwd uit de volgende hoofdstukken: Hoofdstuk 1: Inleiding, Hoofdstuk 2: Vogels, Hoofdstuk 3: Geleedpotigen, Hoofdstuk 4: Planten, Hoofdstuk 5: Paddenstoelen, Hoofdstuk 6: Vissen, Hoofdstuk 7: Zoogdieren & Hoofdstuk 8: Overigen.

Wij hopen dat je het met aandacht leest. Als je denkt dat je het jaarverslag van 2026 kunt verrijken met jouw eigen waarnemingen, dan ontvangen wij die graag van je.

Het Natuurhistorisch Jaarverslag is op onze website te vinden onder: Documentatie > Rapporten > Natuurhistorisch jaarverslag 2025.

Contactpersoon:
Jan-Pieter de Krijger, M: 06 216 95 992, E: n.h.secretaris@hoorn.knnv.nl.

Oplossing ‘Raad de plaat’ van blz. 3 : Hazenpootje - Coprinus legopus.

Drieteenstrandloper, foto Douwe Greydanus

Herinnering contributie 2026

Een groot aantal leden heeft inmiddels contributie voor 2026 overgemaakt, of wordt binnenkort via automatische incasso geïnd. De leden die tot op heden nog niet hebben betaald wil ik vragen dat alsnog te doen. Voor het betalen van de jaarlijkse contributie ontvang je geen aparte brief of email. Hieronder staat de informatie over het bedrag dat je aan de afdeling verschuldigd bent. Als je je eerder hebt aangemeld voor automatische incasso, dan hoef je niks te doen, het bedrag wordt in de maand maart of april van je rekening afgeschreven.

Een eenpersoons lidmaatschap bedraagt € 36,00 en een meerpersoons lidmaatschap € 47,00.

Op de achterpagina of de folie van Het Hoornblad staat voor jouw naam en adres een codering gevolgd door jouw lidnummer. Hieronder een overzicht van deze coderingen en de bijbehorende contributiebedragen. Vermeld bij het overmaken ook jouw lidnummer.

C je hoeft niets te doen, er is geen contributie verschuldigd
CL je wordt verzocht € 12,50 over te maken naar onderstaande bankrekening
E je hoeft niets te doen, er is geen contributie verschuldigd
G je wordt verzocht € 47,00 over te maken naar onderstaande bankrekening
GA je hoeft niets te doen! Er wordt € 47,00 via automatische incasso afgeschreven in de maand maart of april
I je hoeft niets te doen, er is geen contributie verschuldigd
J25 je hoeft niets te doen, er is geen contributie verschuldigd
J30 je wordt verzocht € 12,50 over te maken naar onderstaande bankrekening
J30A je hoeft niets te doen! Er wordt € 12,50 via automatische incasso afgeschreven in de maand maart of april
L je wordt verzocht € 36,00 over te maken naar onderstaande bankrekening
LA je hoeft niets te doen! Er wordt € 36,00 via automatische incasso afgeschreven in de maand maart of april

We vragen je vriendelijk het verschuldigde bedrag over te maken op bankrekening NL50 RABO 0121 7968 17 t.n.v. Koninklijke Nederlandse Natuur Vereniging afdeling Hoorn/West-Friesland o.v.v. contributie 2025 en jouw lidnummer. Doe het z.s.m.

Let op: voorkom dubbele betaling en controleer eerst als je twijfelt of je het al hebt overgemaakt of voor automatische incasso hebt aangemeld.

Alvast bedankt. Eric de Vroome, penningmeester/ledenadministratie afdeling Hoorn/West-Friesland

Drukbezochte jaarvergadering met bijzonder afscheid

Op 2 maart jl. vond de jaarlijkse algemene ledenvergadering plaats. Het werd een goed bezochte en geanimeerde bijeenkomst waarin niet alleen de gebruikelijke verenigingszaken werden behandeld, maar waarin ook uitgebreid werd stilgestaan bij het afscheid van vier bestuursleden die zich jarenlang voor de vereniging hebben ingezet.

Zoals gebruikelijk begon de avond met de formele punten van de vergadering. De leden gingen akkoord met de jaarstukken over 2025 en stemden in met de begroting voor 2026. Daarmee was het zakelijke deel van de avond snel afgerond en kon de aandacht uitgaan naar het belangrijkste onderdeel van de bijeenkomst: het afscheid van vier bestuursleden die samen vele tientallen jaren ervaring en inzet voor de vereniging vertegenwoordigen.

Vier bestuursleden nemen afscheid

De vergadering nam afscheid van Anneloes ter Horst, Egbert Baars, Jan-Pieter de Krijger en Douwe Greydanus. Ieder van hen heeft in de loop der jaren een eigen en belangrijke rol gespeeld binnen de afdeling.

Anneloes ter Horst trad in 2001 toe tot het bestuur. In 2005 werd zij coördinator van de plantenwerkgroep. Vanaf het vroege voorjaar tot diep in de herfst organiseerde zij excursies en veldactiviteiten, vaak met een enthousiaste groep deelnemers. In de wintermaanden waren er binnenbijeenkomsten waarin kennis en ervaringen werden gedeeld. In 2016 nam zij tijdelijk de taak van penningmeester op zich en vanaf 2018 vervulde zij de rol van voorzitter van de afdeling. In die functie onderhield zij onder meer contacten met het landelijke bestuur, was zij actief binnen Floron en verzorgde zij verschillende cursussen.

Egbert Baars trad al in 1999 toe tot het bestuur als secretaris. In een tijd waarin digitalisering nog geen vanzelfsprekendheid was, hielp hij de vereniging om de eerste stappen richting computergebruik te zetten. Als secretaris kwamen alle ingekomen stukken bij hem binnen en verzorgde hij de uitgaande correspondentie. Daarnaast onderhield hij contacten met het landelijke bestuur, gemeenten en andere organisaties. Veel leden kennen Egbert ook van zijn werk voor het Hoornblad, waarvan hij jarenlang de opmaak verzorgde. Bovendien stelde hij talloze grafieken en overzichten samen van soorten en waarnemingen in het werkgebied.

Ook Jan-Pieter de Krijger kwam in 1999 in het bestuur en vervulde vanaf 2001 de functie van natuurhistorisch secretaris. Samen met Egbert stelde hij jarenlang het natuurhistorisch jaarverslag samen. Daarin werden onder meer bijzondere waarnemingen en trends in het werkgebied vastgelegd. In het Hoornblad verschenen elk kwartaal overzichten van opmerkelijke waarnemingen. Daarnaast zet Jan-Pieter zich al jaren in voor het Landje van Naber en onderhoudt hij het contact met de gemeente Hoorn, eigenaar van het terrein. Ook bij de landelijke natuurwerkdag is hij betrokken, waar de laatste jaren steeds meer kinderen enthousiast meehelpen.

Douwe Greydanus maakte sinds 2015 deel uit van het bestuur en is sinds datzelfde jaar coördinator van de vogelwerkgroep. Al sinds 2007 organiseert hij de huiszwaluwtellingen in het werkgebied. Voor veel mensen is Douwe een aanspreekpunt voor vragen over vogels en waarnemingen. Hij is betrokken bij verschillende initiatieven, waaronder het Landje van Naber, STONE en de Samenwerkende Vogelwerkgroepen Noord-Holland. Als coördinator organiseerde hij bijeenkomsten van de vogelwerkgroep, excursies en gezamenlijke veldbezoeken. Ook de activiteiten tijdens de Nationale Vogelweek werden mede door hem vormgegeven.

Als blijk van waardering voor hun langdurige inzet besloot de algemene ledenvergadering om alle vier de aftredende bestuursleden tot erelid van de vereniging te benoemen. Dat werd door de aanwezigen met een warm applaus ontvangen.

Nieuwe voorzitter

Tijdens dezelfde vergadering werd Jeroen Broeders uit Oosterleek gekozen tot nieuwe voorzitter van de afdeling (zie voor een introductie van hem zijn voorwoord elders in dit nummer).

Lezing over roofvogels

Na de pauze verzorgde Douwe Greydanus nog een boeiende lezing over roofvogels. Met veel kennis en enthousiasme nam hij de aanwezigen mee in de wereld van deze indrukwekkende vogels en hun aanwezigheid in het West-Friese landschap.

Zo werd het een avond waarop niet alleen de jaarstukken en de begroting werden vastgesteld, maar waarop ook nadrukkelijk waardering werd uitgesproken voor mensen die de vereniging jarenlang hebben gedragen. Met de benoeming van Anneloes ter Horst, Egbert Baars, Jan-Pieter de Krijger en Douwe Greydanus tot ereleden kreeg dat afscheid een bijzonder en verdiend karakter.

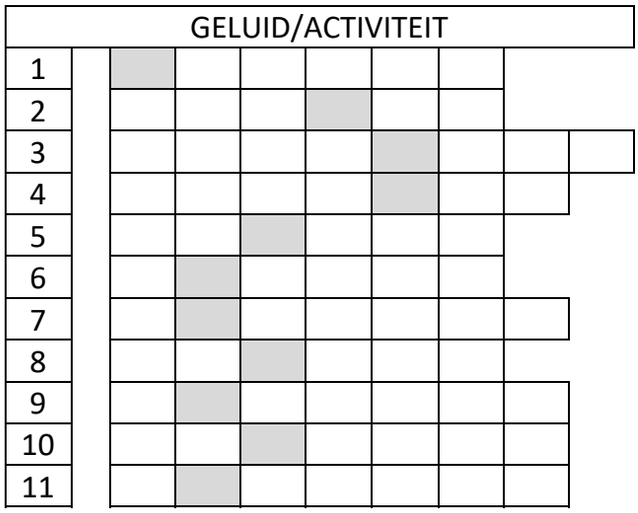
Jeroen Broeders

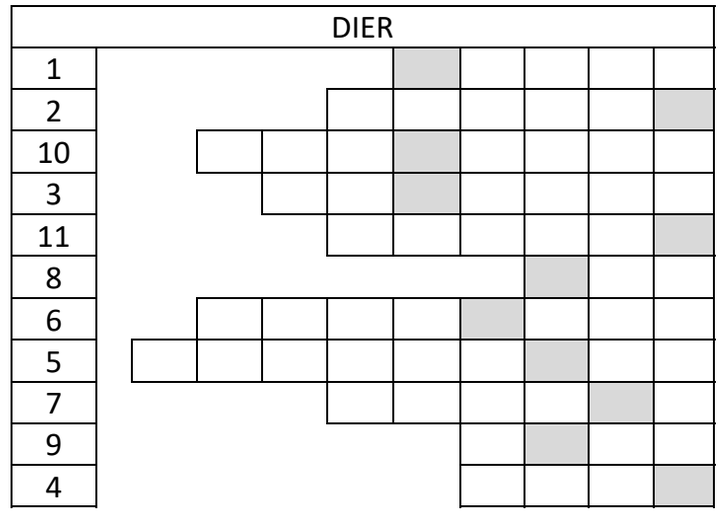

De aftredende bestuursleden v.l.n.r. staand Jan Pieter, Douwe en Anneloes zittend: Egbert
foto: Jeroen Broeders

Natuurpuzzel - Sssst dan kan je me horen!

In onderstaand diagram dienen aan de hand van bijbehorende omschrijvingen een geluid en het dier dat het maakt te worden geplaatst. Let op! De volgorde van geluid en van het dier is niet hetzelfde in het diagram. In één omschrijving wordt in plaats van het geluid de activiteit zonder geluid gevraagd om in te vullen. Om jullie op weg te helpen staat er achter de omschrijving een code en het aantal letters waaruit de oplossing bestaat. Code A betekent dat de omschrijving een anagram van alle gegeven letters is. Code B is een omschrijving. Code C betekent een cryptische associatie. Code S geeft deel aan van een spreekwoord. Er komt géén IJ voor in de oplossing. De gearceerde vakjes vormen van boven naar beneden een manier van geluid maken van bijbehorende dieren. Veel plezier! Deze puzzel is gemaakt door Ad Roobeek.

Omschrijvingen

1. Gaslek? Addertje onder het gras. (C, 6 - 5)
2. Jubelen als de eerst over de dam en op het droge is. (C, 6 - 6)
3. Vrolijk geluid vanuit de dakgoot. Gaat niet weg. (C, 8 - 7)
4. Klinkt nadat Petrus 3 keer ontkende leerling van Jezus te zijn. (C, 7 – 4)
5. Hangt zo, zo stil mogelijk in de lucht voor zijn maaltijd. (B, 6 – 9, Geluid=Activiteit)
6. Ben Hur de Teller. (A, 6 - 8)
7. Doet talrijke wintergast naar de centen. (C S, 7 - 6)
8. Hard schieten Clara 3 naar Bella 4! (C, 6 - 3)
9. In de cel zitten tot steun. (B, 7 – 4)
10. Roep hem rond Mop. (A, 7 - 8)
11. Ontevredenheid uiten omdat ie wordt gewassen (B S, 7 - 6)

De oplossing van deze puzzel is vanaf 1 april 2026 op te vragen bij Ad Roobeek, E: ad.roobeek@ziggo.nl.

Roodhalsfuut, foto: Douwe Greydanus

Bijzondere waarnemingen

WANNEER	WAT	WAAR	WIE
01-12-2025	16 Kleine zwanen	Warder IJsselmeerdijk	Douwe Greydanus
01-12-2025	Zuidelijke boomsprinkhaan	Lutjebroek	Ad Roobeek
03-12-2025	1500 Goudplevieren	Lutjebroek, Voetakkers	Ad Roobeek
04-12-2025	15 Toendrarietganzen	Streekbos	Ad Roobeek
07-12-2025	Kleine wintervlinder	Lutjebroek	Ad Roobeek
10-12-2025	3 Bokjes	Koopmanspolder	Douwe Greydanus
10-12-2025	7 Sierlijke franjehoeden	Koopmanspolder	Douwe Greydanus
11-12-2025	Houtsnip	Lutjebroekerweel	Ad Roobeek
11-12-2025	Ransuil	Lutjebroekerweel	Ad Roobeek
14-12-2025	3389 Kolganzen	Zeevang Midden	Vogelwerkgroep
14-12-2025	2 Pontische meeuwen	Zeevang	Vogelwerkgroep
14-12-2025	Slechtvalk	Zeevang	Vogelwerkgroep
14-12-2025	Smelleken	Zeevang	Vogelwerkgroep
14-12-2025	Veldleeuwerik	Zeevang	Vogelwerkgroep
17-12-2025	2 Grote barmsijzen	Venhuizen	Ad Roobeek
17-12-2025	Waterral	Koopmanspolder	Douwe Greydanus
19-12-2025	Gele kwikstaart	Venhuizen	Ad Roobeek
21-12-2025	Winterjasmijn	Andijk	Douwe Greydanus
21-12-2025	Grote gele kwikstaart	Lutjebroek	Ad Roobeek
27-12-2025	Zwartkop	Blokker	Tineke Horstman
29-12-2025	2 Kuifduikers	Andijk	Ad Roobeek en Fred Weel
01-01-2026	Carolina-eend	Grote Waal, Hoorn	Jan-Pieter de Krijger
01-01-2026	Mandarijneend	Grote Waal, Hoorn	Jan-Pieter de Krijger
14-01-2026	Citroenvlinder	Blokker	Henny en Egbert
16-01-2026	Rode kelkzwam	Egboetswater	Douwe Greydanus
17-01-2026	25 Brilduikers	PntMNO, IJ1633	Ad Roobeek en Fred Weel
17-01-2026	3 Nonnetjes	PntC, IJ1623	Ad Roobeek en Fred Weel
17-01-2026	Oeverpieper	PntB, IJ1631	Ad Roobeek en Fred Weel
17-01-2026	Roodborsttapuit	Wervershoof	Ad Roobeek en Fred Weel
17-01-2026	Roodkeelduiker	PntC, IJ1623	Ad Roobeek en Fred Weel
17-01-2026	10 Sijzen	PntKL, IJ1633	Ad Roobeek en Fred Weel
17-01-2026	182 Toppers	Gemaal, IJ1633	Ad Roobeek en Fred Weel
17-01-2026	Vos	Gemaal, IJ1633	Ad Roobeek en Fred Weel
18-01-2026	Havik	Streekbos	Ad Roobeek
18-01-2026	568 Meerkoeten	Polder Beets-/Schardammerkoog	Vogelwerkgroep
19-01-2026	100 Kramsvogels	PntB, NH2870	Ad Roobeek en Fred Weel
19-01-2026	25 Plooivlieswaaiertjes	Streekbos	Douwe Greydanus
19-01-2026	Roerdomp	Waterberging Opperdoes	Douwe Greydanus
19-01-2026	3 Waterpiepers	PntWAD, NH2840	Ad Roobeek en Fred Weel
14-02-2026	Blauwe kiekendief	Oudijk	Tineke Horstman & Aafke Bruijn
15-02-2026	2 Lepelaars	Zeevang	Vogelwerkgroep
15-02-2026	Roodhalsgans	Zeevang	Vogelwerkgroep
18-02-2026	Smelleken	Het Zittend	Tineke Horstman & Aafke Bruijn
20-02-2026	2 Kraanvogels	Wijdenes	Aafke Bruijn
25-02-2026	8 Zwartkopmeeuwen	Venhuizen	Ad Roobeek

Adressen afdeling Hoorn/West-Friesland

Bestuur

Voorzitter en Secretaris (ad interim)
Jeroen Broeders, Oosterleek 21, Oosterleek
T.: 06-24349552
E: voorzitter@hoorn.knnv.nl

Natuurhistorisch secretaris
Vakant per 1maart 2026

Penningmeester & Ledenadministratie
Eric de Vroome, Veenrug 17, 1687 WN Wognum
M: 06 301 77 933, E: penningmeester@hoorn.knnv.nl
Rekeningnummer: NL50 RABO 0121 7968 17

Leden
Tineke Horstman-Kooijman, James Grievelaan 6
1695 HX Blokker, T: (0229) 23 53 35, E: tineke_koo@hotmail.com
Mariska Koopmans-Berretty, Kloet 52, 1713 VG Obdam
M: 06 535 18 179, E: mariska@berretty.com

Coördinatoren

Insectenwerkgroep
Ad Roobeek, interim
E: ad.roobeek@ziggo.nl

Plantenwerkgroep
Vakant per 1 maart 2026

Vogelwerkgroep
Vakant per 1 maart 2026

Waterlevenwerkgroep
Vacature

Zoogdierenwerkgroep
Fred Weel, De Roop 12, 1616 SC Hoogkarspel
M: 06 486 64 025, E: fredweelroop@ziggo.nl

Excursies
Vakant per 1 maart 2026

Lezingen
Vakant per 1 maart 2026

Public relations
Vakant per 1 maart 2026

Informatie en aanleveren kopij voor Het Hoornblad

Oplage 250 exemplaren.
Verschijnt 4x per jaar (januari, april, juli en oktober).
Sluitingsdatum kopij voor het zomernummer:1 juli 2026
De teksten moeten het liefst niet voorzien zijn van opmaak. Het fotomateriaal dient apart van de tekst te worden aangeleverd in minimaal 2.000 pixels breed en/of hoog.

De Specht

Bij de Specht zijn vrijwel alle modellen nestkasten en dierenholen te koop. Verder zijn ook allerlei voersilo's en zogenaamde poppenkasten (om uit rupsen vlinders op te kweken) verkrijgbaar.

Naast de Huiszwaluw-nestkommen heeft 'De Specht' ook een Huiszwaluwtil voor op houten paal of stalen buis in het assortiment.

Kom gerust eens kijken in Blokker bij Evert Kunst en bel zo mogelijk tevoren of het schikt.
Westerblokker 132a, 1695 AL Blokker, T: (0229) 23 15 68, M: 06 238 33 276, E: despechtnestkasten@hotmail.com.

Natuurliefhebber?

Enthousiast over mooie dingen die je in de natuur ontdekt hebt en wil je die ervaring graag met anderen delen?
Of vind je het buiten prachtig maar zou je wel wat meer willen weten over dat landschap, zo'n plant of dier.....

Doe dan mee met de KNNV!
De vereniging voor veldbiologie

Het is een club van actieve natuurliefhebbers.
Zo veelzijdig als de natuur, zo veel zijn de activiteiten van de KNNV!

Naast het programma van de plaatselijke/regionale afdelingen biedt de landelijke organisatie onder andere:
- het verenigingsblad Natura (4x per jaar)
- kampen en reizen
- allerlei werkgroepen (o.a. landschap, korstmossen)
- publicaties voor ledenprijs

Wil je "Het Hoornblad" elk kwartaal ontvangen?

Meld je dan aan via onze website, of bij de ledenadministratie E: penningmeester@hoorn.knnv.nl. Je bent dan ook automatisch lid van de landelijke KNNV.

De kosten voor het lidmaatschap bedragen:

Jeugdlid; (tot en met het jaar waarin je 25 jaar word) gratis;
Jeugdlid; (vanaf 26 tot en met 30 jaar) € 20,00 per jaar;
KNNV-lid (1 persoon) € 36,00 per jaar;
Gezinslid (meer dan 1 persoon op hetzelfde adres) € 47,00 per jaar.

Natuurvereniging KNNV